

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročinna za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani, Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 5. maja 1934.

Štev. 51.

Železniška zveza z morjem

Jadranski teden se zaključuje z manifestacijskim zborovanjem za zgraditev železniške zveze Slovenije z morjem. Je to najbolj naraven in tudi edino mogoč zaključek propagandnega tedna za naš Jadran, ker tudi najboljša propaganda ne more roditi pravih uspehov, če ni dobre zveze z Jadranom. Čisto pravilno povdarja zato v »Jutru« dr. Šter, da se ne more razviti pri nas tujski promet, dokler nismo omogočili tujcu lahek dostop do morja.

Se mnogo tehtnejši pa so gospodarski razlogi, ki zahtevajo železniško zvezo Slovenije z morjem. Dokler te zveze ni, bo žel ves tranzitni promet iz severa na jug po italijanskih železnicah, mesto po naših. Dokler ni te železniške zveze, se ne more nikdar prav razviti Sušak, ker bo še vedno šel blagovni promet večinoma na Trst. A tudi naša zunanja trgovina se ne more osamosvojiti, dokler se ne more opreti na pristanišča, ki imajo dobre železniške zveze z zaledjem. Prav tako pa se gospodarsko tudi ne more prav razviti zaledje pristanišč, dokler nima dobre zveze z morjem. Naravni zakladi ostajajo zato neizrabljeni, bogati gozdovi so brez donosnosti in celi okraj, ki bi mogli živeti v blagostanju, propadajo v revščini, ker ne morejo vsled pomanjkanja dobre železniške zveze spraviti na trg svoje pridelke in svoje naravne zaklade. Skokoma bi se dvignila gospodarska sila celih okrajev, če bi železniška zveza omogočila izkoriščanje njih zakladov.

Zato ni čuda, da se že celih 14 let vodi energična borba za zgraditev te železniške zveze, da so posamezniki ko obične in druge korporacije žrtvovali že ogromne zneske, da bi se že enkrat začelo z gradnjo te proge. Doseglo se je končno tudi to, da je bila z Blairovim posojilom železniška zveza Slovenije z morjem uzakonjena in da bi morala biti že davno dejstva, če bi se pri nas »kakor v tujini«, kakor treba — in če ne bi bilo neednosti o tem, kje naj teče bodoča proga.

Ker pa te edinosti ni bilo, smo se leta in leta borili prav za prav ne za železnico, temveč le medsebojno glede bodoče trase. Ta borba je bila včasih nad vse ostra in skoraj že zavzela ta obseg, da so bili nekateri bolj zadovoljni, če se nova proga sploh ne zida, kakor pa da bi se zidala po predlogu nasprotnika. Ta needinost med interesi je bila stalen vzrok, da ni nikdar vprašanje železniške zveze dozorelo v tej meri, da bi bilo splošna zahteva vsega prebivalstva. Vedno so ekstrature nekaterih omogočale odločujočim krogom, da so izvršitev železnice odložili.

Po dolgem prizadevanju pa se je končno vendarle doseglo, da je Uprava za gradnjo novih železnic končno veljavno določila novo traso. S tem je odločitev uradno padla za Kočevje—Stari trg—Zadrč—Vrbovsko in s tem mora biti za vse nas boj glede bodoče trase definitivno končan. Zato je z vsa odločnostjo odkloniti vsak predlog, ki bi skušal v tem vprašanju zopet izzvati neenotnost glede nove proge. Vsak tak predlog je brez debate zavrniti, ker se z njim le preprečuje uresničitev nove železniške zveze. S končno odločitvijo Uprave za gradnjo novih železnic je spor glede trase končan za vedno in sedaj gre le za to, da se najdejo finančna sredstva, ki bi omogočila takojšnji pričetek gradbenih del. In ta sredstva se morajo in tudi morejo najti. Če se je našel denar za železnice, ki jih gradi družba Battignolles za mnogo previsoke zneske, se mora najti tudi denar za železnico, ki je gospodarsko nad vse važna in ki bo prav gotovo tudi donosna. Kar se mora storiti, to se pač mora izvesti in stara resnica je, da je za neobhodno potrebne stvari vedno tudi mogoče najti potreben denar.

Ni več mesta za debate, kje naj teče nova železnica, temveč treba sklepati le o tem, kje se dobe sredstva za gradnjo železnice. Obenem pa je treba poudariti, da ni javnega dela v vsej Savski in Dravski banovini, ki bi bilo tudi le primeroma tako nujno, kakor je gradnja železniške zveze iz Kočevja na Sušak. To javno delo mora zato imeti prednost pred vsemi drugimi, zlasti pa pred onimi majhnimi, ki doslikrat ne pomenijo nič drugega, ko drobljenje narodnega kapitala na tako majhne drobce, da izgine vsa njih gospodarska vrednost. Z velikimi javnimi deli

se daje resničen podnet gospodarskemu življenju, ne pa z drobnjarijami in zato je tudi vsled tega gospodarskega zakona dati zgradbi železniške zveze z morjem prednost pred vsemi drugimi javnimi deli.

Napravimo enkrat veliko dejanje, ki bo vsej generaciji v ponos in vsemu narodu v trajno korist. Le na ta način pa tudi resnično nekaj storimo proti brezposelnosti. Železniška zveza Slovenije z morjem mora poslati resnica in vsa Slovenija mora z glasnim poudarkom te zahteve povečati veljavo nedeljskega manifestacijskega zborovanja.

Kdo plačuje tribut

V polemiki z našim listom je zapisalo »Narodno blagostanje« tudi te trditve: »Dravska banovina je danes odstotno v naši industriji na prvem mestu, zlasti v onih panogah, ki imajo sorazmerno najboljšo konjunkturo. Vedno večje nerazmerje med cenami agrarnih in industrijskih proizvodov v škodo prvih gre največ v korist industrije v Dravski banovini... Potemtakem plačujejo drugi kraji države celo tribut industriji Dravske banovine...«

Ne glede na to, da je premisa, na podlagi katere je »N. B.« izreklo svojo trditev o tributu, nedokazana in napačna, je tudi v tej zvezi beseda o tributu tako nesrečno rabljena, da ne more biti bolj. Kajti tribute plačujejo samo premagani narodi zmagovalcem in treba je res že prav pošteno porcije fantazije, da bi kdo očital slovenski industriji, da pobira od drugih banovin tribut. To ni že več niti slab dovtip, tako nemogoča in neresna trditev je to! Poleg tega pa ima beseda tribut tako neprijeten zvok, da je kar ni mogoče uporabljati v debati o gospodarskem stanju te ali one banovine. Skoraj nujno privede takšna debata do očitkov, ki pač ne morejo koristiti medsebojnemu sožitju. Zato tudi mi nikdar ne bi uporabili te besede, če ne bi bili k temu naravnost izgovorjeni. Ker pa nam je debata o tributih naravnost vsiljena in ker bi se nam na vse zadnje še moglo reči, da z molkom priznavamo upravičenost očitka o pobiranju slovenskega tributa od drugih banovin, moramo na ta očitke reagirati.

Slovenija je pasivna pokrajina, ki ne pridela toliko kolikor potrebuje za svojo prehrano. Zato mora živela uvažati, in sicer po ceni, ki se ji diktira, ker glede žita ni proste konkurence. Posebno težko je to občutila Slovenija za časa žitnega monopola, ko je morala plačevati žito dosti nad njegovo dejansko vrednostjo. Ne glede na škodo, ki jo je vsled tega preživela žitna trgovina v Dravski banovini, je plačalo prebivalstvo Dravske banovine za žito okoli 80 milijonov dinarjev več, kakor pa bi plačalo v prosti prodaji. Teh 80 milijonov je bilo — da govorimo z »Nar. blag.« — samo v enem letu tribut Dravske banovine žitnim krajem!

Tudi v prejšnjih časih je morala Slovenija žito uvažati, toda pri tem je cvetela njena mlinska industrija. Ta industrija je bila tako razvita, da je bila ena prvih industrij v deželi, danes pa je na tleh, da so največja podjetja prenehala, ostala pa se še komaj bore za obstoj. In zakaj se komaj še bore, hočemo pokazati na malem primeru.

Čeprav je Sloveniji vsled njene velike oddaljenosti od žitnih krajev priznana izjemna tarifa po št. 42, vendar slovenska mlinska industrija ne more konkurirati z vojvodinsko in to iz teh razlogov:

1. 6% poslovni davek obremenjuje mlino nesorazmerno, da plača vojvodinski mlin davka za 120 Din pri vagonu manj, ko n. pr. mlinar iz Dravske banovine.
2. Ker more nadalje vojvodinski mlin izkoristiti ugodnost nižje tarife za otrobe, ki je slovenski mlinar ne more, nastaja s tem zopet razlika 220— Din v škodo slovenskega mlinarja pri vagonu.
3. Vsled večje razdalje in pa vsled dejstva, da mora slovenski mlinar razprodati moko na drobno, plača prevoznine za

nadaljnjih 380 Din več ko mlinar iz Vojvodine. Pri vagonu znaša torej razlika 720 Din. Ali je treba še kakšnega pojasnila, zakaj propada mlinska industrija v Dravski banovini!

Pa pustimo industrije, ki so bile nekoč pomembne in govorimo o onih, ki so še danes pomembne. Tu je treba v prvi vrsti omeniti lesno industrijo. Omenili smo že, da se tej danes tako »dobro« godi, da je v l. 1932 padel njen izvoz za 170 milijonov Din, v l. 1933 pa cene v tej meri, da je izgubila zopet čez 100 milijonov Din. Lelos pa se ji godi tako dobro, da je izvoz v Italijo sploh ustavljen. Slovenska lesna industrija je poleg tega prodajala izključno v tujino, kolikor ni bilo porabljeno lesa doma v Dravski banovini. Kako neki bi potem mogla od drugih banovin pobirati svoj tribut? Pa menda ne na ta način, ker je morala na tujih trgih prodajati po nižjih cenah vsled konkurence nekaterih velikih jugoslovanskih lesnih podjetij, ki so prodajala les za slepo ceno!

Pri tem bi omenili še pohištveno industrijo, ki je v Sloveniji na takšni višini, da je vsak nakup pohištva izven države zločin proti domači valuti. A koliko pohištva se je nakupilo v tujini, koliko dragega tributa se je plačalo tujini, ker nekateri niso hoteli kriti svojih potrebščin v državi, v pohištveni industriji Slovenije! Med najvažnejše industrije Dravske banovine spada nadalje premogovna industrija. Kako je padla premogovna produkcija v Dravski banovini v zadnjih letih, smo že navedli v prejšnji številki. Pripominjamo le še to, da se je od slovenskih premogovnikov zahtevalo, da kljub ogromni razdalji dobavljajo tudi za južne kraje premog po isti ceni, ko tamošnji premogovniki. Kdo neki je v tem primeru pobiral tribut od države? Zašli bi pa mnogo predaleč, če bi omenili še druge tribute, ki so jih premogovniki v Dravski banovini dejansko morali plačevati, če so hoteli imeti uspehe.

Pomembna je tudi kovinska industrija v Dravski banovini. Nekaterim teh industrij je šlo v resnici dobro, nekaterim pa mnogo manj in nekaterim sploh ne. Pa imamo tu tudi staro in veliko tvornico, ki je morala že odpovedati skoraj vsem delavcem, ker ji je bil predrag tribut, ki se je od nje zahteval za naročila. A koliko se je naročilo v tujini blaga ki bi se moglo izdelati doma, če nekateri res ne bi mislili, da jim je pri vsaki stvari potreben tribut.

Preostaja še tekstilna industrija, ki se je res v Sloveniji že skoraj preveč razvila. Razvila pa se je vsled zaščitne carine na tekstilno blago in ta tribut tekstilnim tvornicam plačuje slovenski konsument prav tako ko srbski. Slovenski le v tej večji meri, ker potroši več fabričnega blaga, ko srbski kmetovalec, ki uporablja še domače blago. In ta tribut pobirajo tvornice v Srbiji prav tako ko tvornice v Hrvaški in Sloveniji, ker je pač ta tribut nujna posledica zaščitne carine, ne pa dobrega stanja slovenske industrije.

Pa ker že govorimo o tributu, bi opozorili le še na gradbeno industrijo. Kakšna je bila gradbena delavnost v Dravski banovini in kakšna v drugih! Koliko železnic, cest in mostov se je zgradilo v Dravski banovini in koliko drugod! Koliko

državnih stavb je dobila Dravska banovina in koliko druge banovine? Prav res, beseda o tributu postaja že argument proti onemu, ki jo je spravil na dan!

Dovolj je debate o tributih, dovolj tudi besede o stanju slovenskega gospodarstva, daš še polno zelo zanimivih poglavij nismo niti načeli. Rečemo le eno: Če že ne znate pomagati slovenskemu gospodarstvu, ali če mu niti ne želite, potem ga vsaj ne ovirajte, da se z lastnimi silami izkoplje iz sedanje stiske, kar bo v dobro vsej državi! In samo ovira se slovensko gospodarstvo z bajkami o njegovem relativnem blagostanju, ker se s temi bajkami samo večja njegova obremenitev.

Spomenica o normaliziranju poslovanja denarnih zavodov

Društvo vlagateljev v Zagrebu je izdalo poseben memorandum s konkretnimi predlogi, kako bi se moglo polagoma doseči normalno poslovanje denarnih zavodov. Ni vprašanja, za katerega ne bi bilo tudi rešitve in tako mora biti rešitev tudi za naše denarne zavode. Vse države so prišle v podobno ali še težjo denarno krizo ko mi, a vsaka država je skušala rešiti krizo denarništa z vsemi sredstvi, ki so ji sploh bila na razpolago. Na Norveškem se je zaradi krize denarništa sestal parlament na izredno zasedanje in zboroval vso noč, dokler ni izdal vseh potrebnih sklepov za rešitev denarne krize, da ni ta povzročila splošnega razpadanja v narodnem gospodarstvu. Splošno prepričanje je, da bi tudi pri nas mogli po dveh letih proučevanja vzrokov krize pričeti z reševanjem krize. V svoji spomenici opozarja društvo vlagateljev na popolno nevzdržnost sedanjega položaja, ker naše narodno gospodarstvo kratkoma ne more več prenašati tega, da ne delujejo naši največji denarni zavodi. V svoji spomenici pa navaja zagrebško društvo vlagateljev tudi konkretne predloge, kako je mogoče rešiti sedanjo krizo. Tako se med drugim predlaga, da se ustanovi Zavod za obnovo gospodarstva in zavarovanja hranilnih vlog. Zavod naj bi ustanovila država in sicer po vzoru, kakor je ustanovila Nemčija Golddiskont-Bank in Amerika Zavod za zavarovanje hranilnih vlog. Za hranilne vloge bi morala jamčiti država. Vlagatelje pa bi bilo treba razdeliti na dve kategoriji po višini njihovih vlog. Ravno tako pa bi bilo tudi kmetijske dolžnike treba razdeliti na več kategorij z ozirom na velikost njihovih posestev. Končno navaja spomenica, katere denarne zavode bi bilo treba predvsem sanirati in navaja pri tem naslednje: Prvo hrvaško štedionico, Srbsko banko v Zagrebu, Jadransko-Podunavsko banko v Beogradu, Gradsko štedionico v Zagrebu, Ljubljansko kreditno banko, Zdrúžno gospodarsko banko v Ljubljani in Mestno hranilnico ljubljansko. — Spomenica je bila izročena vsem odločujočim krogom in upamo, da ne bo ostala brez učinka in da se bo v resnici nekaj storilo za sanacijo našega denarništa.

Obiščite prireditve Jadranskega tedna!

ZDRUŽENJE TRGOVCEV V LJUBLJANI poziva celokupno trgovstvo, da se v čim večjem številu udeleži manifestacije Jadranske straže jutri dne 6. t. m. ob 11. uri dop. pred univerzo. Trgovstvo je pri tej manifestaciji interesirano, ker gre za izpolnitev dolgoletne želje zveze Dravske banovine z morjem, ki je za naše gospodarstvo eminentne važnosti. Ravno tako pozivamo, da se udeleži trgovstvo v čim večjem številu tudi prireditve Jadranske straže na Taboru danes ob 8. uri zvečer.

Uprava Združenja trgovcev.

Kongres jugoslovanskega trgovstva

Dnevni red skupljanskega kongresa

Dne 26. aprila je bila v Zagrebu konferenca predstavnikov vseh Zvez trgovskih združenj, ki jo je sklicala Zveza združenj trgovcev v Zagrebu.

Konferenci so prisostvovali predsednik Zveze združenj trgovcev v Zagrebu Ivan Prpić z delegati zagrebske Zveze, predsednik Zveze trgovskih združenj dravske banovine Josip J. Kavčič, predsednik Zveze trgovskih združenj v Beogradu Nedeljko K. Savić, predsednik Zveze trgovskih združenj v Osijeku Bernardo Krešić, predstavnik Zveze v osnovanju v Novem Sadu Sava Mišević, predsednik združenja trgovcev v Splitu dr. Uroš Kraljević in podpredsednik Zveze v osnovanju Carović iz Sarajeva.

Konferenca je razpravljala o pripravi načrta za kongres jugoslovanskega trgovstva, ki bo v dneh od 12. do 13. maja v Skoplju in sklenila:

Pozovejo se vsa združenja in Zveze iz vseh področij države, kjer obstajajo, kakor tudi one, ki se ustanavljajo, da se s čim večjim številom delegatov udeležijo kongresa v Skoplju, katerega dnevni red je določen tako-le:

12. maja: Od 8.—9. ure oddaja pooblastil in potrjevanje potnih legitimacij v tajništvu združenja v Skoplju.

Od 9. ure: Predkonferenca:

1. Zbor beograjske Zveze.
2. Zbor delegatov kongresa vseh Zvez. Obred in večerja po svoji volji.
13. maja: Ob 8:30: Svečana seja.

A) Zbor beograjske Zveze:

1. Otvoritev kongresa in volitev predsedstva.
2. Čitanje poročila beograjske Zveze.
3. Referati.
4. Sprememba pravil.
5. Določitev proračuna.
6. Volitev uprave.

B) Kongres vseh Zvez:

1. Pozdravni govori predsednikov posameznih Zvez.
 2. Poročila predsednikov posameznih Zvez.
 3. Izvolitev predstavništva vseh Zvez.
 4. Resolucija.
- Po kongresu skupno kosilo.
- Popoldne ogled mesta in njegovih znamenitosti.

Na tej konferenci, na kateri so se zbrali zastopniki trgovskih Zvez in združenj iz vse države, se je soglasno ugotovila velika potreba po najtesnejšem sodelovanju posameznih zveznih uprav. Sklenilo se je, da se na kongresu predlaga ustanovitev Centralnega predstavništva vseh Zvez v državi s sedežem v Beogradu. Naloga Centralnega predstavništva bo voditi posle splošnega značaja v imenu vseh organizacij, odnosno Zvez v državi. Predstavništvo ne more vplivati na samostojnost posameznih Zvez, ki bodo tudi v bodoče vsa vprašanja, ki se tičejo njih področja, reševale same v svojem lastnem delokrogu.

Beograjska Zveza je prevzela skrb, da pri ministru za promet gospodu Milosavljeviću zaprosi za udeležence kongresa v Skoplju 75 %ni popust na železnici.

Vsa združenja naj še naknadno, v kolikor to še niso storila, takoj prijavijo svoje delegate.

Sklepe so potrdili:

Zveza trgovskih združenj Dravske banovine in Ljubljani: Josip J. Kavčič; Zveza trgovskih združenj v Zagrebu: Ivan A. Prpić; Zveza trgovskih združenj v Beogradu: Nedeljko K. Savić; Zveza trgovskih združenj v Osijeku: Bernardo Krešić; za Zvezo trgovskih združenj v Novem Sadu — v osnovanju: Sava Mišević; za Zvezo trgovskih združenj v Splitu — v osnovanju: dr. Uroš Kraljević; za Zvezo trgovskih združenj v Sarajevu — v osnovanju: Carović.

Vprašanje nemških dolgov

Koncem preteklega tedna se je začela v Berlinu konferenca med nemškimi upniki in zastopniki nemške Državne banke, ker je Nemčija izjavila, da vsled slabega dotoka deviz nikakor ne more zadostiti svojim plačilnim obveznostim. Celo obresti za Dawesovo in Youngovo posojilo, ki jih je plačevala dosedaj Nemčija v redu, mora sedaj ustaviti. Namen konference je bil, da bi se dosegel pristanek tujih upnikov na odlog nemških plačil, oziroma, da bi se našla pot, ki bi tujim upnikom olajšala pristanek na nemško zahtevo. Dosedanji potek pogajanj pa kaže, da se ta namera Nemčiji najbrže ne bo posrečila, ker so upniki prepričani, da bi mogla Nemčija pri količkah dobri volji zadostiti svojim obveznostim. Tako so nekateri pripominjali, da prejme Nemčija letos od Rusije za 600 milijonov zlata in da bi že vsled te vsote mogla plačati zapadle obroke. Posebno velik odpor pa je bil proti nameri, da ustavi Nemčija transfera plačila za Dawesovo in Youngovo posojilo. Angleška vlada je nemški vladi sporočila, da to njeno namero odklanja. Angleškemu stališču se je v polni meri pridružila Francija, da je v tem vprašanju dosežena popolna soglasnost med Anglijo in Francijo. Položaj se je ta teden za Nemčijo po prihodu ameriškega delegata Bella še znatno poslabšal, ker je ta sploh odklonil vsak odlog plačil. Verjetno je zato, da bo morala Nemčija vsaj glede Dawesovega in Youngovega posojila popustiti.

Glavni nemški upniki so Amerikanci, ki imajo terjatev za približno 3 milijarde mark, nato pridejo Holanci s poldrugo milijardo, Švicarji z eno milijardo, Angleži s 750 milijoni in Francozi s 500 milijoni mark. Vsem bi morala Nemčija plačevati za tuje dolgove letno okoli 800 milijonov mark, od tega za Dawesovo in Youngovo posojilo 115 milijonov mark.

IX. redni občni zbor Ljubljanske borze za blago in vrednote

bo dne 18. maja 1934 ob 16. v borznih prostorih s tem dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednikov, določitev treh overovateljev zapisnika in dveh zapisnikarjev. — 2. Poročilo borznega sveta o poslovnem letu 1933. — 3. Poročilo finančnega odbora. — 4. Odobritev bilance in podelitev razrešnice borznemu svetu. — 5. Volitve: a) sedmih članov borznega sveta; b) petih članov finančnega odbora; c) dvanajstih članov borzne razsodišča. — Če bi bil občni zbor nesklepčen, bo drug občni zbor dne 25. maja 1934 ob istem času in z istim dnevnim redom, neglede na število udeležencev.

Vrhiška železnica se podaljša

»Službeni list« objavlja razglas uprave Jugoslovanskih državnih železnic o političnem obhodu, ki bo dne 23. maja, da se razlaze nekatere parcele, ki so potrebne za podaljšanje železniške proge iz postaje Vrhnika v mesto Vrhnika. Proga bo podaljšana s tem za 650 m.

Nova tekstilna tvornica v Sloveniji

Pogajanja med Jugoslovensko tekstilno tvornico Mautner in Češkoslovaško tekstilno družbo Cosmanos glede ustanovitve tvornice za bombažne tkanine v Št. Pavlu pri Preboldu, so bila te dni ugodno zaključena. Za ustanovitev nove tvornice potrebni kapital v višini 4 milijonov Din bo tri četrtine vplačala tvornica Mautner, eno četrtino pa bo dala družba Cosmanos, in sicer večinoma v materialu. Tako bo Cosmanos dobavila potrebne stroje za tiskanje tkanin. Tudi strokovno delo tvornice bo nadzirala družba Cosmanos. Kapaciteta nove tvornice bo pol milijona metrov na leto.

Statistika trgovskih združenj Savske banovine

»Privreda«, glasilo zagrebske trgovinske zbornice objavlja v svoji zadnji številki statistiko trgovskih združenj Savske banovine po stanju z dne 26. aprila. Po tej statistiki je bilo vseh združenj 52, ki so imela 17.792 članov. Dohodki vseh združenj so znašali 3.133.200 Din, izdatki pa 2.988.096 Din. Na občnih zboreh združenj je bilo prisotnih 3.582 članov ali 20:1 odstotkov. Za proračunsko leto 1934-35 so proračunani tako izdatki kot dohodki za 150.000 Din višje. Za pristop v Zvezo združenj se je izjavilo 30 združenj, proti pa 15, dočim se 7 združenj še ni izjavilo.

Nekateri sklepi zagrebskega trgovstva

Na zadnji seji trgovinskega odseka zagrebske zbornice za TOI je bilo med drugim sklenjeno, da se naprosi banska uprava, da ne izda nobenega dovoljenja več za zaposlitev tujih moči. Odsek se je nadalje izrekel proti klavzuli obrtno-pravne reciprocitete v trgovinskih pogodbah, ker se ta navadno zlorablja v škodo našega gospodarstva. Odsek se pridružuje akciji Društva Zagrebčanov, da se mesto Zagreb z zakonom o mestnih občinah izloči iz Savske banovine.

Povpraševanja

Tvrda Giovanni Feranda, Mattuglie (Fiume) želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi izvozniki čajnega masla, ki bi ga lahko dobavljali tedensko 100 kg. Interesenti naj se direktno obrnejo na imenovano tvrdko. Koresponca v slovenskem jeziku.

Še o strokovno nadaljevalnih šolah

O novem načrtu uredbe o strokovno-nadaljevalnem šolstvu razpravlja zelo obširno in tudi temeljito »Učiteljski tovarišč«. Med drugim opozarja na zle posledice, ki bi nastale, če bi obveljala določba načrta, da morajo občine organizirati strokovno nadaljevalne šole le v krajih, kjer je nad 50 vajencev. Če bi to obveljalo, bi bilo le v Dravski banovini odpravljenih okoli 50 sedaj obstoječih strokovnih šol s 86 razredi in 1400 učenci. Ti se sedaj redno poučujejo, čeprav samo v enem ali dveh razredih. Nadomestilo za te opuščene šole naj bi bili tečajji, ki bi se organizirali vsaka tri leta po šest mesecev in to v krajih, kjer je od 25 do 50 vajencev. To nadomestilo pa je nezadostno. Če pa se ne izvede obenem z reorganizacijo strokovnega šolstva tudi reorganizacija narodnega šolstva, potem bo strokovno šolstvo občutno nazadovalo.

Tudi »Učiteljski tovarišč« je mnenja, da občine nikakor ne morejo vzdrževati strokovnega šolstva in da bi bilo zato treba kar naprej določiti, koliko prispeva za strokovno šolstvo država in koliko banovina.

Po svetu

Ker Janjičeva radikalno socialna stranka ni mogla zbrati po zakonu potrebnega števila pristašev, je notranje ministrstvo odklonilo njeno odobritev in prepovedalo njeno nadaljnje delovanje.

Namen solijskega potovanja ministra Jevtića je predvsem ta, da se sklene nenapadalni pakt med Jugoslavijo in Bolgarsko. Z Mušanovim pa bo Jevtić razpravljati tudi o gospodarskih vprašanjih, da se doseže ožje gospodarsko sodelovanje obeh držav.

»Nihče ne more več zaustaviti zblizevalnega procesa med Jugoslavijo in Bolgarsko«, je izjavil vodja bolgarskih zemljedelcev dr. Georgij Dimitrov.

Mala antanta prizna, kakor pišejo »Lidove Noviny« prihodnji mesec sovjetsko Rusijo. V ta namen se sestane Titulescu v Ženevi z Litvinovim, da se dokončno urede vsa sporna vprašanja med Rumunijo in Rusijo.

Grški vojni minister Kondilis je odpoštoval v Ankaru, da sklene turško-grško vojaško konvencijo.

Poročnika Tanuja, ki je ovadil zaroto polkovnika Precupa, so našli ustreljenega v mestu Cluju. Umor je izvršila najbrže »Železna garda«.

Turški zunanji minister Ruždi bej obišče Bukarešto, da vrne obisk Titulesca.

Predsednik francoskega parlamentarnega zunanjega odbora Beranger je imel enourni sestanek z Mussolinijem. Sestanku je prisostvoval tudi francoski rimski veleposlanik. Sestanek naj bi pripravil tla za italijansko-francoski sporazum.

Barthou obišče Mussolinija v začetku junija. Francoski listi pišejo, da se pričakuje zboljšanje francosko-italijanskih odnosov.

Poljska namerava posredovati med Nemčijo in Francijo v tem smislu, da bi se tudi med Francijo in Nemčijo sklenil podoben nenapadalni pakt za deset let, kakor sta ga sklenili Nemčija in Poljska.

Mussolini je baje temeljito revidiral svoje stališče in ni nasproten prijateljskemu paktu s Francijo. Za tak pakt bi bila tudi pripravljena Francija, če ne bi bil v škodo njenega prijateljstva z Jugoslavijo.

Francoski listi pišejo, da Nemčija neprestano izdeluje nove vojne aeroplane, ki se za civilno letalstvo sploh ne morejo uporabiti. Povsod se grade nova letališča in kmalu bo že 2 milijona Nemcev izvežbanih za letalsko službo.

Španski parlament je izrekel novi vladi zaupnico z 217 proti 58 glasovom.

Bivšega pravosodnega ministra Renoulta, ki je zapleten v Staviskijevo afero, so pretepli pariški odvetniki in ga vrgli iz sodne dvorane.

Avstrijska vlada je izdala naredbo, da je patriotska fronta edina predstavnica politične volje prebivalstva. Vse druge politične stranke bodo morale vsled tega hote ali nehoti likvidirati.

Za podkancelarja v avstrijski vladi je imenovan knez Starhemberg, dosedanji ponkancelar Fey pa je imenovan za ministra javne varnosti.

Patrole hajmverovcev je blizu Ischla počakala v zasedi neznana skupina in začela streljati na njo. Pri tem je bil poveljnik patrole ubit.

Motociklistični obisk 150 italijanskih milicnikov v Avstriji se je ponesrečil. Narodni socialisti in socialni demokrati so jim nastavili žeblje, da so morali oddati velik del motornih koles v popravilo. Mestoma so tudi demonstrirali proti njim in v Mürzschlagu je neki milicnik v jezi potegnil samokres in ubil čisto nedolžnega pasanta.

V Nemčiji so se v zadnjem času začeli množiti razni požari, ki so bili zaneteni od nasprotnikov sedanjega režima.

Posebna ljudska sodišča za dejanja veleizdaje in nezakonite politične propagande je uvedla Nemčija. Nova sodišča morejo izreči tudi smrtno kazen in proti njihovim razsodbam ni priziva. Nova sodišča so uvedena, da se prepreči oprostiline razsodbe, kakor so bile izrečene v znanem leipziškem procesu.

Nemški uradniki na poljski meji so dobili iz Berlina nalog, da pozdravljajo poljske uradnike z vzklikom »Heil Pilsudski!«

V bojih med hedžaskim kraljem Ibn Saudom in jemenskim kraljem so Ibn Saudove čete ves čas zmagovite in so zavzele glavno pristanišče Jemena Hodeido. Zmaga Ibn Sauda zelo vznemirja Anglijo, ker more pomeniti začetek zedinjenja vseh arabskih plemen.

Statistika obrtno-strokovno nadaljevalne ter trgovske gremialne nadaljevalne šole v Ljubljani od šolskega leta 1918/19—1933/34.

Tek. št.		Ustanovit. šola leta	1918/19	1919/20	1920/21	1921/22	1922/23	1923/24	1924/25	1925/26	1926/27	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34	Skupaj
1	Ljubljana, splošna	1856	—	—	68	89	—	100	130	128	147	172	185	105	101	136	112	87	1560
2	„ strok. meh., tehnična	1909	—	—	259	352	—	293	352	348	350	321	376	391	368	312	260	234	4216
3	„ „ stavbna	„	—	—	361	432	—	324	359	366	320	351	368	314	345	322	347	294	4503
4	„ „ umetna in oblač. moš. . . .	„	—	—	242	345	—	249	320	334	325	317	330	280	307	270	221	202	3742
5	„ „ „ ženska	1911	—	—	171	214	—	186	284	263	324	348	334	307	317	280	246	292	3566
6	„ „ brivska	1930	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81	85	91	108	365
7	„ „ grafična	1924	—	—	—	—	—	—	43	36	36	24	—	22	46	52	49	39	347
8	„ „ elektro-tehnični (tečaj) . .	1923	—	—	—	—	—	41	35	42	42	45	23	33	58	51	68	51	489
9	„ „ čevlj. kroj. in mizar., Rakovnik	1919	—	16	43	35	42	63	64	79	79	71	80	62	68	70	81	75	928
10	„ „ grem. trgov. nadalj. šola . . .	1843	64	71	169	194	279	313	332	294	278	305	273	257	251	238	238	214	3770
11	„ „ gostilničarska „ „	1923	—	—	—	—	—	36	50	48	56	61	51	43	38	46	56	33	518
Skupaj			64	87	1313	1661	321	1605	1969	1938	1957	2015	2020	1814	1980	1862	1769	1629	24004

Do leta 1909 je bila obrtno-nadaljevalna šola na realki.

„ „ „ „ „ trgovska gremialna nadaljevalna šola v Mahrovi šoll.

Denarstva

Menični in hipotekarni krediti pri Zanatski banki kraljevine Jugoslavije

Upravni odbor Zanatske banke kraljevine Jugoslavije je sklenil, da se obrtnikom poedincem in obrtnim podjetjem izdajajo posojila na intabulacijo do najvišjega zneska Din 200.000.—. Obrtniške menice z dvema žirantom, brez superkritja z vknjižbo pa se posameznikom eskontirajo do zneska Din 50.000.—.

Blagajniški poslovni čas pri podružnici poštne hranilnice v Ljubljani

Na željo gospodarskih krogov je generalna direkcija Poštne hranilnice v Beogradu odredila, da posluje njena ljubljanska podružnica od dne 30. aprila t. l. dalje za stranke od 8 do 1/2 13 in od 16 do 1/2 18, v sobotah pa od 1/2 8 do 13 ure.

Adria prašek je boljši

Stanje Narodne banke

Po izkazu z dne 30. aprila se je stanje Narodne banke v prejšnjem tednu spremenilo tako-le (vse številke v milijonih Din):

Zlata in devizna podloga se je zmanjšala za 0.79 na 1.862,4 in sicer se je zlata povečala za 18,1 na 1.762,0, tuje valute so padle za 0.016 na 0.059, devize pa za 18,8 na 100,3. — Zmanjšale so se tudi devize, ki ne spadajo v podlogo, in sicer za 15,3 na 19,7.

Vsota kovanega denarja v niklju in srebru je padla za 33,8 na 261,7.

Posojila so se zmanjšala za 6,9 na 1.849,3 in sicer so eskontna padla za 8,2 na 1.610,9, lombardna pa so se povečala za 1,3 na 238,3.

Prejšnji predjemi državi so se povečali za 0,2 na 1.717,8.

Vrednosti rezervnega fonda so narasle za 2,5 na 72,5, razna aktiva pa za 6,3 na 110,5.

Otok bankovcev se je povečal za 48,1 na 4.169,1, dočim so obveze na pokaz padle za 49,4 na 1.070,0.

Drž. terjatve so padle za 2,0 na 5,4, tekoči računi za 44,5 na 410,3, obveze z rokom za 19,1 na 947,8 in razna pasiva za 27,6 na 207,6.

Kritje je padlo od 35.55% na 35.54%, samo zlato kritje pa je naraslo od 33.27% na 33.63%.

Adria prašek je boljši

Izkaz čl. Narodne banke z dne 30. 4. izkazuje te spremembe (vse v milijonih K): zlata podloga se je povečala za 0.2 na 2.661.9, devizna in valutna pa zmanjšala za 10.3 na 36.7, druga gotovina za 9.9 na 261.6. Menična posojila so se zmanjšala za 71.0 na 867.8, lombardna pa za 21.0 na 449.1, aktiva so se povečala za 29.6 na 440.3. Otok bankovcev se je povečal za 100.5 na 5.241.8 (dočim se je lani povečal za 653 na 6182), zmanjšal pa se je tekoči račun za 401.3 na 752.0. Kritje se je povečalo od 42.3 na 44.4%.

Po izkazu Italijanske banke z dne 20. 4. je zlata podloga padla od 6.844 na 6.838, devizna pa od 43.1 na 40.0 milijonov lir. Otok bankovcev se je znižal od 12.793.2 na 12.419.9 milijonov lir.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobl in svetloilika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Sebeburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

TEDEEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna;

promet Din 4.391.342.14.

V očigled povečane kupčijske razgibanosti je zaključil tekoči borzni teden z znatnim skupnim deviz. prometom, čigar presežek znaša 1.420 tisoč dinarjev napram prometu minulega tedna, ki je izkazal celokupni promet z 2971 tisoč Din.

Narodna banka je intervenirala kot običajno v višini dnevnega deviznega kontingenta t. j. Din 40.000.— in dala na razpolago skupno za Din 200.000.— deviznega blaga. Največ je posredovala v Londonu (za 120.000 Din), poleg tega pa še v Curihu (za 40.000 Din) in v Parizu (za 40.000 dinarjev).

Dnevni devizni promet se je gibal takole:

30. aprila 1934 Din 360.762.77 Din—Dunaj
1. maja 1934 Din 2.221.955.72 London—Pariz
2. maja 1934 Din 1.247.999.75 Trst—Newyork
3. maja 1934 Din 438.729.49 Din—Dunaj
4. maja 1934 Din 121.894.41 Dunaj

Največji dnevni promet izkazuje torkov borzni sestanek od 1. t. m., čigar skupni zaključki malone dosežajo celokupni devizni promet prošlega tedna, dočim je včerajšnji borzni dan dosegel minimalni promet komaj 122.000 dinarjev.

Porast oziroma padec v poedinih devizah tekotem tega tedna doseženega prometa je razviden iz naslednje primerjave:

Devize (vse v tisočih dinarjev):

Amsterdam minuli teden (—), tekoči teden 3, Din. deviza (110), 508, avstrijski privatni kliring, Berlin (10) 133, Budimpešta (—) 3, Curih (28) 57, London (1309) 1706 inkl. priv. kliring, Newyork (127) 580, Pariz (80) 303, Praga (52) 1, Trst (24) 557, Dunaj (1197) 540 privatni kliring.

Temeljem gorenje razpredelnice je porasel totedenski promet v Din. devizi (avstr. priv. kliring) za 398.000 dinarjev, Berlin pa za 123.000 dinarjev, London za 397.000 dinarjev, Newyork za 453.000 Din, Pariz za 223.000 dinarjev, in slednjič Trst za celih 533.000 dinarjev. Nasprotno je nazadoval promet z avstrijskimi šilingi v privatnem kliringu za nič manj ko 657.000 dinarjev.

V bonih grške Narodne banke tokrat ni bilo niti notic, niti prometa.

V privatnem kliringu je beležil angleški funt na ponedeljkovem in torkovem borznem sestanku Din 253.40 do Din 255.—, 2. in 4. t. m. je bil brez notic, 3. t. m. pa je bila notica Din 252.70 do Din 254.30.

Avstrijski šiling v priv. kliringu se je t. m. trgoval na bazi Din 9.38 do Din 9.48, na vse ostale borzne dneve tekočega tedna pa Din 9.35 do Din 9.45.

Povpraševanje je bilo po španski peseli v ponedeljek in torek, na katera dneva je v priv. kliringu beležila Din 6.40 za denar brez blaga.

Devize	30. aprila 1934.	1. maja 1934.	2. maja 1934.	3. maja 1934.	4. maja 1934.
Amsterdam	2315.40	2326.76	2315.96	2327.32	2327.32
Berlin	1346.80	1357.60	1344.58	1355.38	1355.38
Bruselj	799.13	803.07	798.85	802.79	802.79
Curih	1108.35	1113.85	1108.35	1113.85	1113.85
London	174.64	176.24	174.19	175.79	175.79
Newyork	3370.78	3399.04	3377.72	3405.98	3405.98
Pariz	225.74	226.86	225.68	226.80	226.80
Praga	142.23	143.09	142.23	143.09	143.09
Trst	290.57	292.97	290.46	292.86	292.86
Angl. funt.	253.40	255.—	—	—	—
Avstr. šil.	9.35	9.45	9.35	9.45	9.45
Span. peseta	6.40	(povpraševanje)	—	—	—

Tekom tega tedna je oslabil Berlin za 2.22 točke, za približno pol točke London, Bruselj za četrt točke, le neznatno Pariz in Trst, medtem ko sta Curih ter Praga beležila brez izprememb. Edini Newyork se je okrepil za 6.94 poena in Amsterdam za 0.56 poena, notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče

Tendenca nespremenjena stalna.

Efektno tržišče tekočega tedna ne očituje nobenih bistvenih izprememb. Zaključkov ni bilo in tudi notice državnih papirjev so povečini ostale nespremenjene kakor je razvidno iz naslednje tečajnice:

Dne 30. aprila: 7% inv. pos. 72—73, agr. obv. 36—37.50, 8% Blair 53—55, 7% Blair 50—51, Seligman 65—67, Begluške obveznice 53—54.50, Vojna škoda 303—305.

Dne 1. maja: 7% inv. pos. 72—73, agr. obv. 36—37.50, 8% Blair 53—55, 7% Blair 50—51, Seligman 65—67, Begluške obveznice 53—54.50, Vojna škoda 303—305.

Dne 2. maja: 7% inv. pos. 70—71, agr. obv. 36—37, 8% Blair 53—54, 7% Blair 49—50—50, Seligman 65—67, Begl. obveznice 53—50—54.50, Vojna škoda 303—307.

Dne 3. maja: 7% inv. pos. 70—71, agr. obv. 36—37, 8% Blair 53—54, 7% Blair 49—50—50, Seligman 65—67, Begl. obveznice 53—54, Vojna škoda 305.

Dne 4. maja: 7% inv. pos. 70—72, agr. obv. 36—37, 8% Blair 53—54, 7% Blair 50—51, Seligman 65—67, Begluške obveznice 53—54, Vojna škoda 307—309.

Izmed državnih efektov je 7% inv. pos. oslabilo tekotem tega tedna za 2 točki v povpraševanju in za eno točko v ponudbi, Agrarne in Begluške obveznice za pol točke v ponudbi ter 8% Blair za eno točko tudi v ponudbi. Nasprotno pa se je blagovni in denarni tečaj Vojne škode okrepil v razdobju tega tedna za štiri poene.

Nalik zadnjemu tednu je Kranjska industrijska družba notirala tudi ves tekoči teden nespremenjeno, t. j. Din 250.— za komad.

Ostali industrijski in bančni papirji niso beležili.

Žitno tržišče

Tendenca mirna: brez zaključkov.

V tekočem tednu so ostale popolnoma nespremenjene cene žitu in moki kot nam predočuje spodnja žitna tečajnica:

ŽITO:

Koruza: popolnoma suha, s kvaliteto garancijo za maj, navadna vozina, slov. postaja plačilo 30 dni Din 120—122.50.
Pšenica: bačka, 79/80, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozina, slov. postaja, plačilo 30 dni Din 142.50—145; bačka, 80 kg, 1% primesi, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozina, slov. postaja, plačilo 30 dni Din 145—147.50.

MLEVSKI IZDELKI:

Moka: bačka, nularica, slovenska postaja, plačilo 30 dni Din 230—235; banatska, nularica, slovenska postaja, plačilo 30 dni Din 237.50—240.

Lesno tržišče

Tendenca mlačna, brez povpraševanj.

V tem tednu ni bil na tukajšnji borzi perfektuiran noben ziključek. Cene so le malenkostno popustile in sicer v smrekijelki:

Brzojavni drogovi od Din 150—170 na Din 140—160.

Trami merkantilni od Din 150—160, na Din 140—150.

Škorete, konične, od 160 cm naprej od Din 270—300 na Din 260—290.

Škorete, paralelne, od 16 cm naprej od Din 310—350 na Din 300—340; dalje bukove deske—plohi, parjeni, ostrorobi od Din 670—770 na Din 650—750, pravtako hrastovi frizi od Din 500—600 na Din 500 do Din 580 za m² in hrastovi parketi od Din 45—60 za m² na Din 40—55 za m².

Bukovo oglje je popustilo od dosedanjih Din 40—45 za 100 kg na Din 38—42 za 100 kg in bukova drva od Din 9.50—11 na Din 9—10 za 100 kilogramov.

Ponudbe:

1 vagon hrastovih dog, 63 cm dolž. 4—4½ cm debeline in razne širine (prikladne za godčke od piva).

Več vagonov la orehovega lesa.

1 vagon la jesenovih in lipovih blodov.

1 vagon la javorja od 2 m dolžine naprej.

Kolobarji za kurjavo, 20/50.

Spremenjene mešetarine na ljubljanski borzi

Na svoji seji dne 2. maja je borzni svet sklenil, da znaša mešetarina s 4. majem 1934 za devizi London in Madrid: 1. za prodajo, ozir nakupe 1 promile, skupno 2 promile; 2. pri kompenzacijah a) za devizo Madrid 2 promile, b) za London za takozvano šaltersko devizo (devize, kupljene na blagajnah od turistov, izseljencev, arbitraže) 1 promile z označbo na zaključnici izven kliringa (šalterska deviza) in za avstrijske šilinge v zasebnem kliringu od vsake strani 1 promile (skupno 2 promile).

Adria prašek je boljši

Žunanja tegovina

Pred trgovinskimi pogajanj z Italijo

Na poziv italijanske vlade je določila naša vlada posebno delegacijo, ki se bo pogajala z Italijo zaradi novih italijanskih lesnih carin. Italijanska vlada je pripravljena, da prizna našem lesu iste preference ko avstrijskemu, seveda pod gotovimi pogoji. Vodja naše delegacije je načelnik v trgovinskem ministrtvu Milivoj Pilja, naši delegaciji pa bodo pridruženi tudi strokovnjaki iz vrst naših lesnih izvoznikov.

Dopolnilni italijansko-madjarški trgovinski sporazum

Madjarški uradni list objavlja besedilo novega dopolnilnega trgovinskega sporazuma med Italijo in Madjarsko. Sporazum določa novo italijansko tarifo za uvoz madjarske živine, žive in zaklane, in za nekatere druge proizvode. Madjarski se priznava uvozni kontingent 55.000 glav goveje živine. Madjarska pa priznava Italiji razne olajšave za južno sadje in kostanj. Madjarski izvoz mora iti skozi Reko, Postojno ali Trbiž.

Neomejen uvoz alkoholnih pijač v Ameriko

Jugoslovanske oblasti so prejele to sporočilo:

Ameriški federalni finančni in kmetijski tajniki so izdali to naredbo: »Po odredbah čl. 3 trgovinskih pogodb in licenc za uvoznike alkoholnih pijač odredjamo, da se more v dobi od 1. maja pa do 30. junija t. l. svobodno uvažati vsaka količina alkoholnih pijač iz katerekoli države brez vsake omejitve.« Ta naredba je bila izdana, da bi se znižale mnoge previsoke cene za alkoholne pijače.

Produkcija električnega toka po svetu

Po belgijski statistiki je znašala v letu 1933 proizvodnja električnega toka v milijonih kilovatov v (številke v oklepajih za l. 1932): USA 103.030 (99.042), Nemčiji 25.000 (23.460), Angliji 20.303 (18.709), Kanadi 17.553 (15.863), Franciji 14.850 (13.700), Italiji 11.291 (10.227), Švici 4.934 (4.790) in Belgiji 4.263 (4.107).

Madjarski trgovinski minister je na nekem predavanju izjavil, da obstoji možnost madjarsko-avstrijske carinske unije.

Ameriški izvoz je v marecu znašal po vrednosti 190 milijonov dolarjev (lani 108), uvoz pa 158 (lani 95) milijonov dolarjev. Od julija 1931 izvoz še ni dosegel te višine.

Sporazum glede proizvodnje kavčuka je bil sklenjen med glavnimi producenti. Novi nasadi so prepovedani. Vsled sporazuma so se takoj dvignile cene za kavčuk.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Konkurzi in prisilne poravnave

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 1. do 30. aprila 1934 to statistiko (število v oklepaju es nanašajo na isto dobo preteklega leta):

1. Otvorjeni konkurzi: v Dravski banovini 10 (4), Savski 4 (12), Vrbavski — (—), Primorski 1 (4), Drinski 3 (2), Zetski 3 (4), Dunavski 2 (4), Moravski 1 (1), Vardarski 3 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (—).

2. Razglašene prisilne poravnave izven konkursa: v Dravski banovini 6 (5), Savski 11 (9), Vrbavski 3 (—), Primorski 3 (—), Drinski 4 (2), Zetski 2 (—), Dunavski 3 (4), Moravski — (—), Vardarski — (1), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (1).

3. Končana konkurzna postopanja: v Dravski banovini 2 (1), Savski 5 (14), Vrbavski — (—), Primorski 1 (1), Drinski 4 (6), Zetski 2 (—), Dunavski 10 (6), Moravski 8 (6), Vardarski 2 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (3).

4. Potrjene prisilne poravnave: v Dravski banovini 8 (14), Savski — (26), Vrbavski — (7), Primorski — (16), Drinski 1 (10), Zetski — (3), Dunavski 2 (7), Moravski 1 (1), Vardarski 1 (—), Beograd, Zemun, Pančevo — (6).

Konec dolge pravde

Českoslovaški erar je izgubil pravdo proti Jugoslovani Dorbiču, ki ga je tožil za 12 milijonov Din odškodnine za izdatke in stroške, ki jih je imel, ko je po nalogu českoslovaške vlade organiziral v Novem Sadu skladišče za českoslovaško blago. Pravda se je vlekla že več let in sedaj je izdalo sodišče sodbo, po kateri mora plačati českoslovaški erar Dorbiču 3-5 mil. dinarjev odškodnine in 5% obresti od 2. aprila 1932 dalje, za kolke 751.000 Din, pravni zastopnikoma tožitelja skoraj 800.000 Din in po več stotisoč raznim razsodnikom in strokovnjakom, med drugim dr. B. Vošnjaku nad pol milijona Din, skupno 9.457.597 Din. Sodba je izvršna v 15 dneh.

V isti zadevi pa toži českoslovaški erar tudi českoslovaški državljani Kral za 100 milijonov Din. Ta tožba pa je počivala, dokler ni bila rešena tožba Dorbiča.

Štev. 4281/II.

NABAVA.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje za Prometno upravo v Zabukovci na dan 16. maja 1934 nabavo 750 m³ jamskega leša. Pogoji pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 27. aprila 1934.

Dobava-prodaja

Banska uprava Dravske banovine razpisuje za oddajo II. skupine gradbenih del pri nazidanju banovinskega uradnega poslopja v Knafovi ulici I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 15. maja ob 11. Gre za mizarska, steklarska in tapetniška dela v višini 182.070 Din, za ključavničarska dela za 38.700 Din, slikarska in plekarska dela za 80.789 Din, električno instalacijo za 27.121 Din, telefonsko instalacijo za 58.474 Din, vodovodna dela za 14.874 Din, dobavo in položitev linoleja za 157.327 Din, pečarska dela za 16.161 Din in centralno kurjavo za 177.871 Din.

Ravnateljstvo ljubljanskega mestnega vodovoda razpisuje dobavo vodovodnih Mannesmannovih cevi. Ponudbe je poslati do 21. maja na ravnateljstvo, kjer se izvedo tudi podrobnejši pogoji.

Ljubljanska mestna plinarna razpisuje dobavo 300 suhih 10 plamenskih plinomerov ter 260 suhih 40 plamenskih plinomerov. Ponudbe se sprejemajo do 15. maja.

Strojni oddelek Direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 8. maja ponudbe o dobavi 700 toporišč za kladiva in 550 ročajev; do 9. maja o dobavi 70 kg krvolužne soli, 25 kg ribjega olja, 110 jeklenih krtač, 2 karborundum plošče, 5500 pol smirkovega platna, 6050 gorilcev in 1000 vložkov za acetilenske gorilce; do 11. maja o dobavi 11.350 vijakov in 14.000 zatikačev; do 14. maja pa o dobavi 1650 zvitkov brzinomerilnih trakov.

Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 11. maja ponudbe o dobavi 6000 peresnih obrobočkov.

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 9. maja ponudbe o dobavi 140 drog kovnega železa in 2000 kg okroglega železa.

Pri generalni direkciji drž. železnice v Beogradu bo dne 11. maja ofertna licitacija za dobavo 100.000 kg svinca ter za dobavo raznih aparatov.

Dobava drv. Dne 9. maja se sklepa pri Komandi mesta v Slov. Bistrici pismena pogodba za dobavo drv. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi.)

OBČNI ZBORI

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske ima 26. redni občni zbor dne 15. maja ob 15. v hranilnični posvetovalnici.

Tovarna hranil »Triglave«, d. d. v Šmarci ima redni občni zbor dne 17. maja ob 9. v hotelu »Union« v Celju.

Kolinska tovarna hranil, d. d. v Ljubljani ima 9. redni občni zbor dne 16. maja ob 16. v prostorih Kreditnega zavoda v Ljubljani.

RAZNO

Uredba o obveznem zavarovanju vseh lekarniških nameščenecv in uslužbencev pomorskih in sorodnih podjetij pri Pokojninskem zavarovanju v Ljubljani je podpisal minister za socialno politiko.

Prometni minister Milosavljević je odstavil načelnika splošnega oddelka Lončičeviča, ki ga je nastavljal prejšnji prometni minister Radičević ter odredil, da se preišče delovanje suspendiranega načelnika.

Trboveljska premogokopna družba dobi 80% lanskih železniških dobav, mora pa znižati cene premoga za 4 do 5 odstotkov.

Finančni minister je dovolil zdravilišču Rogaska Slatina, da sme izvažati mineralne vode do vrednosti 1000 Din tudi brez potrdila o zavarovanju valute.

Večja skupina bolgarskih zdravnikov obišče začetkom tega meseca Jugoslavijo. Sredi tega meseca pa pride v Jugoslavijo večja skupina bolgarskih književnikov.

V tvornici upognjenega pohištva Remec & Co na Duplici pri Kamniku so začeli delavei stavkati, ker nočejo pristati na znižanje plač.

Gledališki dinar se bo pobiral v vseh mestih, kjer obstoje stalna gledališča, torej tudi v Mariboru.

Mitrovica dobi moderno tržnico. Kdaj dobita moderne tržnice tudi Ljubljana in Maribor.

O veliki suši poročajo iz Bolgarske in Rumunije.

Katastrofalni vihar je bil v indijski provinci Asau. Nad 30 ljudi je bilo za časa viharja ubitih.

Ob proglasitvi nove avstrijske ustave izda predsednik Miklas večjo amnestijo, katere bodo deležni tudi bivši socialni demokraci.

Dunaj ima po zadnjem štetju 1.874.816 prebivalcev.

Mednarodni velesejem v Milanu, ki je bil te dni zaključen, je obiskalo nad 2-3 milijonov ljudi.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 5. maja objavlja med drugim: Uredbo o izpremembah in dopolnitvah uredbe o sestavi in poslovanju državne filmske centralne in o prometu s filmi. — Uredbo o dopolnitvi uredbe o izdajanju in potrjanju potrdil o imovinskem stanju. — Izpremembe pravilnika o zdravilih in zdravilnih specialitetah. — Dopolnitev uredbe o organizaciji ministrstva za promet in zunanje službe. — Odločbo o povračilu potnih stroškov za službena potovanja v inozemstvo. — Popravek o uredbi, s katero se izpreminja in dopolnjuje uredba o spojitvi občin v Dravski banovini. — Razne razglase sodišč in uradov

Ljubljanski živinski trg

Na sejem z dne 2. t. m. je bilo prignanih: 151 konj, 53 volov, 21 krav, 6 telet in 862 prešičkov. Kupčija je bila slaba in je bilo prodanih samo 12 konj, 23 volov, 18 krav, 3 teleta in 487 prešičkov. Cene so bile te: voli I. vrste po 4— do 4-50, II. po 3-50 do 4—, III. po 3— do 3-50, debele krave po 2-50 do 3—, klobasariče po 1-50 do 2-50, teleta po 5— do 6—, prešički 6 do 12 tednov stari po 130— do 210— dinarjev žival.

Program ljubljanske radio postaje

Nedelja, dne 6. maja: 8.15: Poročila — 8.30: Telovadba (Pustišek Ivko) — 9.00: Versko predavanje (dr. Mihael Opeka) — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franciškanke cerkve — 9.45: Plošče — 10.00: Zdravstvo: Vojni plini II. (dr. Korbar Avgust) — 10.30: Prenos koncerta ljubljanskih srednjih šol iz opere — 11.30: Plošče — 12.00: Čas, reproduc. koncert lahke orkestralne glasbe — 16.00: Kmetijska posve-tovalnica (Ing. Sadar Vinko) — 16.30: Koncert pevkega odseka iz Trbovelj — 17.30: Šramel kvartet »Erika« — 20.00: Prenos iz ljubljanske opere, v odmoru: Čas in poročila.

Ponedeljek, dne 7. maja: 12.15: Reproducirani odlomki zvočnih filmov — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, havajske kitare na ploščah — 18.00: Gospodinska ura: Družabna vzgoja mladine (ga. Ševčik) — 18.30: Westfalijska IV. (Kresal Rudolf) — 19.00: Radijski orkester — 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna) — 20.00: Radijski orkester — 20.30: Prenos opere iz Beograda, v odmoru: Čas in poročila.

Torek, dne 8. maja: 11.00: Šolska ura — 12.15: Kompozicije Čajkovskega v reproducirani glasbi — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, Donski kozaki pojo (plošče) — 18.00: Otroški kotiček (Mirko Kunčič) — 18.30: Reproducirani koncert citraškega orkestra — 19.00: Sokolske vesti (Fran Lubej) — 19.30: Zgodovina Vrhovne (Stanko Hočevar) — 20.00: Poročila o mednarodnem glasbenem festivalu v Florenci (profesor Osterc) — 20.20: Klavirski koncert pianista dr. Reinerja — 21.00: Radijski orkester — 22.10: Čas, poročila — 22.30: Angleske plošče.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.
Sobota, dne 5. maja: Bratje Karamazovi. V okviru propagandnega tedna. Znižane cene od 20 Din navzdol.
Nedelja, dne 6. maja: Sveta Ivana. Izven. Cene od 14 Din navzdol.
Opera, začetek ob 20.
Sobota, dne 5. maja: Luiza. Red C.
Nedelja, dne 6. maja: Rigoletto. Izven. Znižane cene.

Za vse naše vloge in obveze jamči z vsem premoženjem in vso davčno močjo Dravska banovina

KDOR VARČUJE SIVIH LAS SE OBVARUJE

HRANILNICA
DRAVSKE
BANOVINE
LJUBLJANA
MARIBOR
CELJE

Naročajte „Trgovski list“!

Lanz polstabilno lokomobilo od 70—90 HP prodam JAGICA ĐORĐE, Vranjevo pošta Novi Bečej

KLISEJE
vseh vrst po fotografijah, ali risbah izvršuje najsolidnejše klisarna ST-DEU LJUBLJANA DALMATINOVA 13

Diesel- ali gasmotor za les od 150—170 HP kupim JAGICA ĐORĐE, Vranjevo pošta Novi Bečej

Čitajte in razširjajte »TRGOVSKI LIST«!

Objava
Zelo ugoden nakup
moderno urejenega

HOTELA

Potom sodne dražbe se bode prodajal dne 28. maja 1934 ob 1/2 10. uri pri sodišču v Radovljici soba št. 26 hotel »OLYMPIC« na Bledu. Hotel je na novo zidan s 16 sobami, 3 lokali, 2 kuhinji, kopalnica, v sobah vodovod z mrzlo in toplo vodo, ter elektriko. Hotel stoji na najpomembnejši točki ob jezeru, ter je krasen razgled z velikega balkona na jezero. Pojasnila daje iz prijaznosti

»HRANILNICA KMEČKIH OBČIN«
V LJUBLJANI, poštni predal 297.

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53 Rimska cesta 2 Gregorčičeva ulica 5

Objava
Zelo ugoden
nakup

hotela

Na otoku Krku se prodaja potom sodne dražbe, ki se vrši dne 28. maja 1934 ob 9. uri pri tamkajšnjem sodišču Krk, soba št. 5 prvovrsten hotel »VILA LUCIJA« v Aleksandrovcem s 24 sobami ter povsem opremljeno restavracijo z oskrbo 100 oseb. Hotel se nahaja v neposredni bližini kopališča. Kupci, ki se zanimajo za nakup hotela, se vabijo, da se te dražbe udeležijo, ker kupec lahko takoj prične z obratovanjem. Pojasnila daje iz prijaznosti

»HRANILNICA KMEČKIH OBČIN«
V LJUBLJANI, poštni predal 297.